

Régiók Bizottsága vélemény – Az Európai Unió jövőbeni tengerpolitikája felé

(2007/C 146/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy gondolja, hogy a jövőbeni uniós tengerpolitika általános célja az európai tengerekben rejlő nagy lehetőségek felismerése és megőrzése, valamint egy olyan aktív tengerpolitika kialakítása, melynek alapján a jövőbeni generációk is részesülhetnek a tenger környezeti, gazdasági, biológiai és kulturális gazdagságából,
- felkéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő egy Európai Tengerügyi Cselekvési Tervet, mely többek között a következő tevékenységeket kell, hogy tartalmazza:
  - olyan áttekintés elkészítése, mely összefoglalja a meglévő nemzeti, regionális és helyi bevált gyakorlatok példáit – különös tekintettel a regionális gazdasági klaszterekre, kutatási hálózatokra, az állami és privát szektor közötti együttműködésre, a területrendezésre és a felelősségteljes kormányzásra –, továbbá a meglévő legjobb gyakorlatok népszerűsítése és átvétele az egyéb régiókban és egységekben,
  - európai tengerügyi platform létrehozása, mely lehetőséget biztosítana az európai, nemzeti, regionális és helyi legjobb gyakorlatokra irányuló rendszeres, hatékony és az erőforrások terén gazdaságos eszmecserékre, és amelyben az Európai Bizottság és a Régiók Bizottsága is részt venne,
  - a zöld könyvben megnevezett megújuló energiaforrások, többek között a tengeren nyert szélenergia és a hullámenergia használatának, valamint ezen ágazat további kutatásainak és innovációinak támogatása,
  - annak részletes kidolgozása, hogy az egyes gazdasági ágazatok jelenleg milyen mértékben járulnak hozzá Európa versenyképességéhez és az innovációhoz, különös tekintettel a lisszaboni menetrendben lefektetett célokra és prioritásokra,
  - annak további tisztázása, hogy a tengeri környezetre vonatkozó tematikus stratégiát és a tengervédelmi stratégiáról szóló irányelvet miképpen építik majd be a jövőbeni átfogó tengerpolitikába,
  - annak a lehetőségnek a megvizsgálása, hogy az EU pénzügyi rendszerének felülvizsgálatával létrehozható-e egy egységes egyszerűsített rendszer, mely minden, vagy a legtöbb tengeri vonatkozású kérdést összefogja egy európai part menti és szigeti alap keretében.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottság „Az Európai Unió jövőbeni tengerpolitikája felé: európai elképzelések az óceánok és a tengerek jövőjéről” című 2006. június 7-i közleményére (COM(2006) 275 final),

tekintettel az Európai Bizottság 2006. június 7-i határozatára, amely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján kikéri a Régiók Bizottsága véleményét e tárgyban,

tekintettel Elnökségének 2006. április 25-i határozatára, amely szerint a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot megbízta e vélemény kidolgozásával,

tekintettel az európai alkotmányt létrehozó szerződés I-13. és I-14. cikkére ⁽¹⁾, melyek utalnak a tengerpolitika bizonyos aspektusaira,

tekintettel a „Stratégiai célkitűzések 2005-2009” tárgyú 2005. január 26-i európai bizottsági közleményre ⁽²⁾, mely utal arra, hogy különleges szükség van „egy átfogó tengerhajózási politikára, amelynek az a célja, hogy virágzó tengergazdálkodást alakítson ki, és hogy a tengerekkel kapcsolatos tevékenységekben rejlő lehetőségeket környezetvédelmi szempontból is fenntartható módon aknázza ki”,

tekintettel 2005. október 12-i saját kezdeményezésű véleményére a következő tárgyban: „Az EU tengerrel kapcsolatos politikái – a fenntartható fejlődés kérdése a helyi és regionális önkormányzatok számára” ⁽³⁾,

tekintettel 2006. április 26-i véleményére a következő tárgyban: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (A tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv)” (COM(2005) 505 final – 2005/0211 (COD)) és „A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: Tematikus stratégia a tengeri környezet védelme és megőrzése érdekében” (COM(2005) 504 final) ⁽⁴⁾,

tekintettel az Európai Parlament és a Tanács 2002. május 30-i ajánlására a tengerparti zónák integrált kezelésének európai megvalósítását illetően ⁽⁵⁾;

tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezete 1982. december 10-i tengerjogi egyezményében lefektetett intézkedések végrehajtására vonatkozó megállapodásra,

tekintettel a „Fenntartható fejlődés” szakbizottsága által 2006. november 27-én elfogadott véleménytervezetere (CdR 258/2006 rev. 1) (előadó: Uwe Döring, Schleswig-Holstein igazságügyi, foglalkoztatási és európai ügyekért felelős minisztere (DE/PES)),

mivel:

1. Az óceánok és a tengerek a földi élet egyik fontos alapját alkotják; még mindig jelentős biológiai sokféleség jellemző rájuk, hozzájárulnak az éghajlat szabályozásához, emellett az élelmiszerek (a halak, az algák, a tenger gyümölcsei stb.), az energia és az ásványi kincsek jelentős forrásai; továbbá fontos szállítási közegnek is tekinthetők, különösen a kontinensek közötti kereskedelem tekintetében.
2. Európa tengeri kontinens, és integrált tengerpolitikára van szüksége az ENSZ Tengerjogi Egyezménye preambuluma szellemében, mely lefekteti többek között a következőket: „a tengerjogot érintő ügyeket a kölcsönös megértés és együttműködés szellemében” kell rendezni; „az óceáni területekkel kapcsolatos problémák szorosan kapcsolódnak egymáshoz és egy egészként kell őket kezelni”; elő kellene mozdítani a „nemzetközi kommunikációt”; valamint elő kellene segíteni „a tengerek és az óceánok erőforrásainak igazságos és hatékony felhasználását” és „élővilága erőforrásainak megőrzését és a tengeri környezet védelmét és megőrzését”.
3. A felelősségteljes európai tengerpolitika figyelembe kell, hogy vegye Európa különböző földrajzi területeinek összetett és gyakran különböző jellemzőit, külön hangsúlyt fektetve a természet sokféleségére és az erőforrások rendelkezésre állására, valamint ezek felhasználásának mértékére, fenntarthatóságukra és kölcsönhatásaikra.
4. A tengerek és az óceánok önmagukban is értéket jelentenek az emberiség számára, ezért fenntartható kiaknázásukat és a tengeri környezet védelmét olyan célnak kell tekinteni, amelynek elérésében az Európai Uniónak tevékeny részt kell vállalnia.

⁽¹⁾ HL C 310., 2004.12.16., 1. o.

⁽²⁾ COM(2005) 12 final.

⁽³⁾ CdR 84/2005.

⁽⁴⁾ CdR 46/2006.

⁽⁵⁾ HLL 148., 2002.6.6., 24. o.

5. A regionális és helyi önkormányzatok, különösképpen a part menti területeken, számos olyan tapasztalattal rendelkeznek, melyek alapján erős érdekük fűződik a jövőbeni tengerpolitika kialakításához,

a 2007. február 13-14-én tartott 68. plenáris ülésén (a február 13-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottsága nézetei

A Régiók Bizottsága

Általános megfontolások

1.1 **üdvözli** a zöld könyvet, mely holisztikus megközelítéssel kísérli meg felvázolni a közös tengerpolitika kialakításához szükséges fő elemeket;

1.2 **üdvözli** a holisztikus megközelítést, mely egy közös európai tengerpolitikában integrálja a fő ágazati politikákat, mint például a közlekedést, az ipart, a kikötőket, a halászatot, az energiaügyet, a környezetvédelmet és a turizmust;

1.3 **elfogadja** az Európai Bizottságnak azt a nézetét, hogy ennek a holisztikus megközelítésnek egy integrált európai, nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzási megközelítésben kell tükröződnie;

1.4 **hangsúlyozza**, hogy az európai tengerpolitika különféle szempontjait tekintve nem szabad megfélemleni az idevonatkozó intézkedések nemzetközi koordinációjának szükségességéről annak érdekében, hogy a tengerek és óceánok fenntartható kiaknázása és a tengeri környezet védelme garantáltan hatékony legyen;

1.5 **támogatja** a zöld könyv elkötelezettségét az iránt, hogy a jövőbeni európai tengerpolitika figyelembe vegye a lisszaboni menetrendben, illetve a tengeri környezet védelme és megőrzése érdekében kidolgozott tematikus stratégiában lefektetett kritériumokat;

1.6 **üdvözli** az Európai Bizottság által kezdeményezett széles körű és hosszán tartó, minden olyan érintett fél és polgár bevonása mellett folyó konzultációt, akik véleményét figyelembe kell venni a jövőbeni európai tengerpolitika kialakítása során;

1.7 **méltányolja**, hogy a különböző ágazati politikák és érdekek hatékony összekapcsolásának előfeltételeként nagy hangsúlyt kap az információk összegyűjtése és átlátható terjesztése;

1.8 **továbbra is kész arra**, hogy jelentős partneri szerepet játsszon a zöld könyv által kezdeményezett, jelenleg zajló konzultációs folyamatban, és **hangsúlyozza** a helyi és regionális önkormányzatokat bevonó, hosszú távú népszerűsítő kampányok hasznosságát, melyek biztosítják, hogy az új politika által legközvetlenebbül érintett európai polgárok ne csak megértsék a javasoltakat, hanem elmondják nézeteiket, ötleteiket és aggodalmaikat is;

1.9 **nagyra értékeli**, hogy az Európai Bizottság a tengeri tevékenységek kezelése terén súlyt helyez a regionális dimenzióra, és **hangsúlyozza** a regionális és helyi önkormányzatok a jövőbeni európai tengerpolitika kialakításában és végrehajtásában játszott lényeges szerepét;

1.10 **szükségesnek tartja** a kisebb és nagyobb európai tengeri medencék (a Balti-tenger, a Fekete-tenger, a La Manche-csatorna, a Földközi-tenger, az Északi-tenger, az Atlanti-tenger északi része) különleges helyi, regionális és ökoregionális sajátosságainak kellő figyelembevételét; ugyanez érvényes azokra a tengerekre is, melyek az EU legkülső régióit határolják, és amelyek révén az Európai Unió a világ összes tengeri régiójában képviselteti magát: az Atlanti-óceán az afrikai oldalon, a Karib-tenger és az Indiai-óceán;

1.11 **kedvezően fogadja** az Európai Bizottság nézeteit a helyi és regionális önkormányzatoknak az új tengerpolitikában lefektetett alapelvek és célkitűzések megvalósításában játszott szerepével kapcsolatban, és **megerősíti** arra irányuló szándékát, hogy részt vegyen a jövőbeni politika prioritásainak kidolgozásában és hogy rendszeres tájékoztatást kapjon a politikával kapcsolatos fejleményekről;

Ideje újabb lépést tenni az európai tengerpolitika irányába

1.12 **hangsúlyozza**, hogy a jelen véleménytervezet két alapvető kérdéssel foglalkozik: „Hogyan lehet megvalósítani az új európai tengerpolitikát?” és „Rendelkezik-e többletértékkel a jövőbeni integrált megközelítés a jelenlegi ágazati tengerpolitikával szemben?”. Elsődlegesen ezekre a kérdésekre kell választ adni.

Az új európai tengerpolitika megvalósítása

1.13 **továbbra is úgy gondolja**, hogy a jövőbeni EU tengerpolitika általános célja az európai tengerekben rejlő nagy lehetőségek felismerése és megőrzése, valamint egy olyan, aktív tengerpolitika kialakítása, melynek alapján a jövőbeni generációk is részesülhetnek a tenger környezeti, gazdasági, biológiai és kulturális gazdagságából;

1.14 látja, hogy szükség van a megfelelő adatok összegyűjtésére és pontos elemzésére, valamint az információkhoz való hozzáférés lehetővé tételére, biztosítva ezzel, hogy a politikai döntéshozók és az érdekelt felek megalapozott döntéseket hozhassanak, amelyek alapját elsősorban a tengeri tudományos kutatás, technológia és innováció révén szerzett, az adott időszakra jellemző legkiválóbb tudományos ismeretek képezik;

1.15 **támogatja** a különböző érintett ágazati politikai területek érdekelt szereplőinek részvételét és **üdvözli** az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy általában a tengerészeti ágazat, és különösen ennek a politikának a fontossága jobban tudatosuljon a nagyközönségben;

1.16 **úgy véli**, hogy az integrált európai tengerpolitika megvalósításának nem lenne szabad akadályoznia az egyes ágazati tengerpolitikák párhuzamos fejlesztését, ezeket azonban ökológiai szempontból fenntartható módon kell kialakítani;

1.17 **hangsúlyozza**, hogy az európai tengerpolitikát a szubzidiaritás és az arányosság elve alapján kell kialakítani és megvalósítani;

1.18 **támogatja** az Európai Területi Paktumok ötletét, és **bízik abban**, hogy ezek a paktumok lehetővé teszik majd az EU kulcsfontosságú politikai céljainak és prioritásainak rugalmas, hatékony, és önkéntes alapú megvalósítását, valamint a háromoldalú szerződések és egyezmények hatékony kezelését az Európai Bizottság kezdeti javaslatának megfelelően, annak érdekében, hogy a polgárok aggodalmaira megoldások szülessenek;

1.19 **támogatja**, hogy konkrét intézkedések meghozatalára kerüljön sor a zöld könyvben lefektetett olyan fő célkitűzések elérése érdekében, mint például az emberek és a közösségek jóléte, a tengeri erőforrások fenntartható kiaknázása, a felelősségteljes tengerügyi kormányzás kialakítása és az európaiak figyelmének fokozott felkeltése az európai tengeri örökséggel kapcsolatban, megőrizve a helyi és regionális kulturális sokféleséget is;

1.20 **úgy véli**, hogy fel kellene állítani egy *Európai Tengerügyi Cselekvési Tervet*, mely konkrét referenciaértékeket, valamint egy három lépésből álló megközelítést foglalna magában: valamennyi referenciaértékhez meg kellene határozni egy célkitűzést, egy részletes leírást, valamint egy végrehajtási javaslatot, melyet ideális esetben 2008-ig, míg a pénzügyi intézkedésekre vonatkozó javaslatokat 2007-ig fel kellene vázolni;

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

A Régiók Bizottsága

felkéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő egy Európai Tengerügyi Cselekvési Tervet, mely a következő tevékenységeket kell, hogy tartalmazza:

2.1 Regionális szakértelem a tengerpolitikában

2.1.1 olyan áttekintés elkészítése, mely összefoglalja a meglévő nemzeti, regionális és helyi bevált gyakorlatok példáit – különös tekintettel a regionális gazdasági klaszterekre, kutatási hálózatokra, az állami és privát szektor közötti együttműködésre, a területrendezésre és a felelősségteljes kormányzásra –, továbbá a meglévő legjobb gyakorlatok népszerűsítése és átvétele az egyéb régiókban és országokban;

2.1.2 a régiók ösztönzése és támogatása a hasonló bevált gyakorlatok kialakítása terén, és ezzel együtt európai tengerügyi kiválósági központok létrehozása;

2.1.3 a part menti régiók és a szigetek által a politikák kialakításában, végrehajtásában és értékelésében játszott jelentős szerep erősítése;

2.1.4 európai tengerügyi platform létrehozása, mely lehetőséget biztosítana az európai, nemzeti, regionális és helyi legjobb gyakorlatokra irányuló rendszeres, hatékony és az erőforrások terén gazdaságos eszmecserekre, és amelyben az Európai Bizottság és a Régiók Bizottsága is részt venne;

2.1.5 az európai óceánokra (az Atlanti-óceán északkeleti körzetére és az Északi-Jeges-tengerre) és a környező kisebb és nagyobb tengeri medencékre (a Földközi-tengerre, a Balti-tengerre, az Északi-tengerre és a Fekete-tengerre), valamint csatornákra (La Manche) irányuló specifikus stratégiai tervek kiértékelése és koordinálása, melyek az Európai Bizottság javaslata alapján, a tagállamok által kerülnek kidolgozásra a „Tematikus stratégia a tengeri környezet védelmére és megőrzésére érdekében” című dokumentumban lefektetettek alapján, mely szélesebb tengeri régiók kialakítása mellett száll síkra. A HELCOM már meg is kezdte a munkát balti-tengeri cselekvési tervének kidolgozásával. Ezt a nagyra törő és kiterjedt projektet kísérleti projektként vagy a tengeri stratégiára vonatkozó tanulmányként lehetne hasznosítani, és ezért a terv kidolgozásában együtt kellene működni velük;

2.1.6 a tematikus regionális hálózatok támogatása, melyek célja egyrészt közös projektek kialakítása a közlekedés, az infrastruktúrák erősítése és újraműködésének, a környezetvédelem, a halászati tevékenységek koordinálása és a kereskedelmi együttműködés terén, másrészt a már működő halászati tanácsok figyelembevétele;

2.2 Megbízható adatbázis és tengeri kutatás

2.2.1 mindenekelőtt a regionális adatbázisok fejlesztése regionális és helyi szinten, földrajzi információs rendszerek (*geographic information system*, GIS) alapján, valamint a műholdokról, repülőgépekről és bójakokról származó olyan térbeli szempontból integrált, szárazföldi és tengeri adatok belefoglalása az adatbázisba, mint például a helyi tengerszintek, a hajók mozgása, vagy az óceánok megfigyelőrendszerei által szolgáltatott éghajlati adatok;

2.2.2 adatok gyűjtése az egyes tengeri erőforrások gazdasági és környezeti aspektusaival, valamint szociális hatásaival kapcsolatosan; egységes európai tengeri nyilvántartási rendszer bevezetése;

2.2.3 a közösségi vizekben élő halállomány és a vándorló fajok monitorozása, valamint a halállomány hasznosítására vonatkozó adatok gyűjtésére irányuló eljárás alkalmazása, a halpiacok ezen adatbankokhoz kapcsolt telematikus hálózatának kiépítése;

2.2.4 az Európai Tengeri Megfigyelő- és Adathálózat (European Marine Observation and Data Network – EMODN) felállítására irányuló javaslat követése, mely amellel száll síkra, hogy ezt a hálózatot a meglévő és az új tengeri adatok integrálására kellene használni, elősegítve ezzel a hosszú távú ellenőrzést és a magas színvonalú kockázatelemzést, különös tekintettel az olyan területekre, mint a tengeri szállítás biztonsága, a környezetvédelem, és a természetes erőforrások felkutatása és kiaknázása, valamint a tengeri környezetnek és a tengeri környezet biológiai sokféleségének a védelme;

2.2.5 az integratív megközelítés nagyobb mértékű figyelembe vétele a jövőbeni kutatási szisztémák esetében;

2.2.6 a meglévő európai kutatóintézetek közötti kapcsolatok megerősítése az „Európai Óceánkutató Intézetek” hálózatának létrehozása révén az összeurópai tengeri kutatóprogramok támogatása érdekében. Ez javítaná a tengeri kutatás minőségét, és ezáltal világszintű vezető szerepet biztosítana e téren Európának;

2.2.7 kutatóhajók és más jelentősebb eszközök összefogása egy Európai Tengeri Kutatóhálózat keretein belül a mérőrendszerek egységességének, illetve a költséghatékonyság és a minőség javításának érdekében, valamint e megközelítés támogatása közös beszerzések által, melyeket az Európai Befektetési Bank támogathatna;

2.2.8 a zöld könyvben megnevezett megújuló energiaforrások, többek között a tengeren nyert szélenergia és a hullámenergia használatának – amennyiben ezek más társadalmi-gazdasági és ökológiai tevékenységekkel és érdekekkel összeegyeztethetők –, valamint ezen ágazat további kutatásainak és innovációinak támogatása;

2.2.9 a kimerült tengeri olaj- és gázmezőkön történő széndioxid-megkötés vizsgálata;

2.2.10 az erőfeszítések megsokszorozása tudományos és technológiai áttörések elérése végett a tengeri kutatás, mint például a tengeri biotechnológia, navigációs irányítási rendszerek és a turisták tevékenységeinek vizsgálata terén, annak érdekében, hogy ezáltal szembe lehessen nézni a jelenlegi és jövőbeni esetleges fenyegetésekkel, különös tekintettel az éghajlatváltozásra, az apadó halállományra, a nem fenntartható turizmusra és a part menti népesség változó demográfiai összetételére, és következésképpen az ilyen tevékenységi területeken végzett kutatási és fejlesztési tevékenységeket elősegítő, könnyen hozzáférhető ösztönzőket lehessen kialakítani;

2.2.11 ösztönző intézkedések meghozatala a fenntartható haltenyésztésre irányuló kutatások és fejlesztések előmozdítása érdekében, tenyésztési protokollok kialakításával, amelyek a tenyésztők kötelesek követni, abban a meggyőződésben, hogy a hal kulcsfontosságú alapélelmiszer, és a haltenyésztés különösen erőforrás-igényes folyamat;

2.2.12 az európai tengeri környezetet potenciálisan fenyegető tényezők (különösen az éghajlatváltozásból és a tengerszint ebből következő növekedéséből adódó tényezők) elemzésének, valamint a tengerszint alatti tektonikus mozgások ellenőrzésének fokozása és a megfelelő válaszlépések kidolgozása;

2.2.13 haltenyésztési protokollok alkalmazása és kifejlesztése a bio-akvakultúra részére;

2.2.14 a környezeti és a társadalmi fenntarthatósági fok meghatározásához szükséges paraméterek kialakítására irányuló

kutatási irányvonalak ösztönzése és előmozdítása a tengerhez mint erőforráshoz kötődő valamennyi emberi tevékenység (halászat, akvakultúra, sporthajózás, idegenforgalom, üdülés, közlekedés, energiatermelés stb.) vonatkozásában;

2.3 Az európai kiválóság továbbfejlesztése a tengeri gazdaság terén

2.3.1 stratégia előterjesztése azzal kapcsolatosan, hogy az Európai Unió a globális versenyben hogyan fogja megtartani és kiterjeszteni piaci részesedését az egyes tengeri gazdasági ágazatokban, szem előtt tartva a fenntarthatóságot, a költségeket és a technológiai tényezőket;

2.3.2 annak részletes kidolgozása, hogy az egyes gazdasági ágazatok (például az energiaügy, a közlekedés, a turizmus, a halászat és a tengeri biotechnológia, valamint a hajógyártás) jelenleg milyen mértékben járulnak hozzá Európa versenyképességéhez és az innovációhoz, különös tekintettel a lisszaboni menetrendben lefektetett célokra és prioritásokra;

2.3.3 részletes tudományos adatok bemutatása arról, hogy ezek a gazdasági ágazatok hozzájárulnak-e, és ha igen, milyen mértékben

- a. az európai versenyképesség jövőbeni fokozásához;
- b. a több munkahely létrehozásához Európa jövőbeni munkaerőpiacán;
- c. az erőforrások alkalmazásához, és az alkalmazás hatékonyságának növeléséhez;
- d. valamint ezen gazdasági ágazatok további integrációjához;

2.3.4 az érintkezési felület további fejlesztésének ösztönzése a kutatási ágazat és az ipar között, különösen a tengerészeti klaszterek vonatkozásában. Az európai tengerészeti klasztert összefogó konferencia ideális fórumot kínálhat a tengerkutatók és az ipari szereplők rendszeres találkozájához;

2.3.5 a közlekedés szerepének erősítése a jövőbeni tengerpolitika keretében, tekintettel arra, hogy a szállítás az egyik legfontosabb és a legtöbb területet érintő tengeri tevékenység;

2.3.6 a tengeri autópályák meghatározására irányuló elképzelés támogatása, annak szem előtt tartása mellett, hogy ez a nagyra törő projekt befejezésének évéig, 2010-ig növelni fogja a tengeri forgalmat az európai tengereken és óceánokon. Ezért az RB felkéri az Európai Bizottságot arra, hogy ösztönözze a tagállamokat a szennyezésekkel kapcsolatos környezetvédelmi ellenőrzés figyelmesebb végrehajtására a főbb tengeri utakon, és úgy gondolja, hogy az új GMES-technológia (globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) alkalmazása hasznos lehet ezen a téren;

2.3.7 a tengeri terminálok befejezésére irányuló erőfeszítések fokozása, kezdve azokkal, melyek nyilvánvalóan intermodálisak, szem előtt tartva, hogy a tengeri dimenziót érintő bizonyos TEN-T-projektek megvalósítása késik;

2.3.8 a kikötői infrastruktúrák és a közlekedési kapcsolatok javítása a szigetekkel; a legkülső régiók bevonásához szükséges intézkedések meghatározása és végrehajtása; annak biztosítása, hogy a szigetek hozzáférhessenek a kontinentális piacokhoz, garantálva, hogy a tengeri teher- és személyszállítási szolgáltatások gyakorisága és költségei is elfogadhatók legyenek mind a sziget és a kontinens, mind pedig az egyazon szigetcsoporthoz tartozó szigetek között; valamint a másodlagos hálózatok fejlesztésének olyan módon történő felgyorsítása, hogy a szigetek és különösen a legkülső régiók teljes mértékben, késelelem nélkül csatlakozhassanak a tengeri autópályákhoz;

2.3.9 a tagállamokkal és a tengeri régiókkal közösen megkezdett munka folytatása a tengeri útvonalak javítása és fejlesztése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a transzeurópai hálózatok részeként megfelelő figyelemben részesüljenek;

2.3.10 tanulmány készítése a közös európai zászló bevezetésének előnyeiről és hátrányairól;

2.3.11 a stratégiai kikötők szerepének megerősítése, ami elsődleges fontosságú a jövőbeni tengerpolitika kialakítása tekintetében; ezzel párhuzamosan egy tanulmány megrendelése a fő és a másodlagos kikötők közötti kapcsolatokról, valamint bizonyos kikötői tevékenységek kisebb központokba történő áthelyezésének és decentralizálásának lehetőségeiről;

2.3.12 az európai tengerészeti szakiskolák hálózatának kiépítése a tengerészek képzésének és oktatásának javítására és szakmai életutak meghatározására annak érdekében, hogy Európa professzionális és képzett munkaerővel rendelkezzen; valamint javaslat előterjesztése az egész életen át tartó tanulással kapcsolatosan az összes tengerhez kötődő ágazatban, nem csak a tengeren dolgozókra vonatkozóan;

2.3.13 a foglalkoztatásra és a munkakörülményekre vonatkozó, egész Európában érvényes minimumszabályok létrehozásának és betartatásának biztosítása a tengeri szállítás és az egyéb tengerészeti ágazatok területén, és a visszaélések megelőzése;

2.3.14 új keret kialakítása az EU-n belüli fenntartható tengeri turizmusra irányuló összehangolt megközelítés megvalósítására, szem előtt tartva, hogy a tengeri turizmus a tengeri gazdaság egyik legfontosabb eleme, melyben kiváló növekedési lehetőségek jelennek, viszont részben hozzájárul a partok erősebb szennyezéséhez, az erőforrások nem fenntartható felhasználásához és a part menti ökológiai helyzet rosszabbodásához is;

2.3.15 a tengeri szélfarmok további fejlesztésének elősegítése az EU-ban, azaz olyan projektek támogatása, melyek megoldá-

sokat nyújtanak a nemzeti, regionális és helyi szint sokféle felelősségi köréből adódó nehézségekre, különös tekintettel a kábelekre vagy a kombinált használatra (például szélturbinák és kagylófarmok);

2.3.16 rövid időn belül javaslat előterjesztése az új technológiai áttörésekre vonatkozóan az egyéb megújuló óceáni energiaforrások (például az árapály vagy az óceánok áramlásai) terén, melyek olyan tevékenységi területek, ahol az EU globális szintű stratégiai vezető szerepre tehetne szert;

2.3.17 a hagyományos tengeri energiaforrásokkal (például az olajjal és a gázzal) kapcsolatos kitermelési tevékenységek szabályozása megfelelően meghatározott környezetbiztonsági szabványok alapján, és az ilyen tevékenységek hatékony ellenőrzése;

2.3.18 forgatókönyvek készítése az esetlegesen szükséges part menti védelmi intézkedésekkel kapcsolatosan, a tengerszint-emelkedés és a változó időjárási feltételek különböző előrejelzéseire támaszkodva; figyelembe kellene venni a már meglévő forgatókönyveket, például a Watt-tengeri fórum keretében készítettet;

2.3.19 a közös halállomány (különösen a vándorló fajok) fenntartható hasznosítására irányuló nemzetközi egyezmények elősegítése;

2.3.20 olyan horgonyzási rendszerek kifejlesztésére irányuló kutatási projektek beindítása, amelyek a különösen értékes területeken megakadályozzák a tengeri fű (*Posidonia oceanica*) mezőinek tönkretételét;

2.3.21 olyan part menti igazgatási struktúra létrehozása a tengeren dolgozók számára, mely integrálja a környezetvédelmi felügyelet, határellenőrzés, tengeri mentőszolgálatok, halászati felügyelet, orvosi segítségnyújtás, polgári védelem feladatait;

2.4 *Őrizzük meg a tengeri környezetet a jövő generációk számára!*

2.4.1 annak bemutatása, hogy miképpen lehet a meglévő környezetet eredményesen megvédeni és helyreállítani, valamint közös európai szintű környezetvédelmi kritériumok meghatározása és végrehajtása, illetve a part menti és nyílt tengeri ökoszisztémák és élőhelyek minőségének biztosítása;

2.4.2 annak további tisztázása, hogy a tengeri környezetre vonatkozó tematikus stratégiát és a tengervédelmi stratégiáról szóló irányelvet miképpen építik majd be a jövőbeni átfogó tengerpolitikába, szem előtt tartva a Régiók Bizottsága által javasolt felülvizsgált időkereteket. A lehető legmagasabb fokú hatékonyság érdekében az időkereteket más fontos közösségi programokkal is össze kell hangolni, mint például a strukturális és mezőgazdasági alapokkal;

2.4.3 a tengeri régiók koordinálása és segítése a tengeri területek transzregionális és/vagy transznacionális védett területekké való nyilvánításában, illetve a meglévő környezet hatékony védelmének meghatározásában, különösen a radioaktív szennyezés, a hajók által okozott szennyezés (főként a kipufogógázok kibocsátása és a ballasztvíz tengerbe engedése, mivel az utóbbi révén nem honos fajok kerülhetnek a tengerbe), valamint a „Habitat” irányelvben említett különösen értékes tengeri élőhelyeken az emberi tevékenységek által előidézett károk jelentős mértékű csökkentését célzó konkrét javaslatok kidolgozásával; a part menti és nyílt tengeri ökoszisztémák és élőhelyek minőségének biztosítására irányuló erőfeszítések támogatása, szem előtt tartva azt a jelentős hatást is, amelyet a gazdasági tevékenység gyakorol a tengeri környezetre, különösen a tápanyagok tengerbe történő kibocsátásával;

2.4.4 annak részletes kidolgozása, hogy a környezetbarát technológia mely területeken és hogyan válthatja fel a standard technológiákat, illetve az ezen változásokat bátorító és megkönnyítő pénzügyi ösztönzők és támogatási programok biztosítása;

2.4.5 fokozottabb nyomás gyakorlása és jogi szankciók bevezetése azokkal szemben, akik nem tesznek eleget a jogi kötelezettségeknek és normáknak, különösen a tengerbe történő illegális hulladéklerakás, az illegális halászat, illetve a személyek vagy javak illegális szállítása vonatkozásában;

2.4.6 a tengeri utak biztonságának javítása, illetve annak a lehetőségnek a megvizsgálása, hogy az olajszállító tartályhajók és más, veszélyes rakományt szállító hajók esetében kötelezővé váljon-e a révkalauzolás, valamint a keskeny tengeri átjárók vonatkozásában általánosan kötelező révkalauzolás kerüljön-e bevezetésre;

2.4.7 az olajjal szennyezett víz fogadására hivatott kikötői infrastruktúrák korszerűsítését vagy javítását célzó kezdeményezések támogatása, az olaj tengeri szállításával és kezelésével kapcsolatos technológiai újítások elősegítése, egyúttal az invazív egzotikus fajok behurcolásának megelőzése;

2.4.8 a hosszú távon vándorló fajok kereskedelmi érdekű halállományainak megőrzésére irányuló nemzetközi egyezmények támogatása és ösztönzése, tudatában annak, hogy a kizárólag a közösségi halászflokkokra vonatkozó megőrzési intézkedések nem eredményeznek jelentős hatást e halállományok védelme szempontjából;

2.4.9 az európai védett tengeri területekből álló hálózat, valamint egy elsősorban az Európai Unió tagállamai és a szomszédos országok közötti megfigyelő hálózat kialakításának előmozdítása, az igazgatás területén a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjének elősegítése érdekében;

2.4.10 a hajók ballasztvizének kezelésével kapcsolatos előírások kidolgozását célzó kezdeményezések támogatása, a ballasztvíz révén ugyanis nem honos fajok jelenhetnek meg, amelyek esetleg hátrányosan befolyásolják a tengeri biodiverzitást;

2.5 Finanszírozási és jogi eszközök

2.5.1 katalógus elkészítése a meglévő európai szintű tengerpolitikai egyedi finanszírozási eszközökről, így a strukturális alapokról, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap szabályozásairól, az Európai Halászati Alapról, az egész életen át tartó tanulást elősegítő alapról, vagy a 7. közösségi kutatási és fejlesztési keretprogramról; ezen eszközök hatékonyságának értékelése és annak meghatározása, hogy nem szorulnak-e egyszerűsítésre vagy nem kellene-e nagyobb nyilvánosságot kapniuk;

2.5.2 összefoglaló készítése a tengerészeti ágazatban az Európai Bizottság által már finanszírozott projektekről;

2.5.3 az integrált megközelítés nagyobb mértékű figyelembe vétele a jövőbeni finanszírozási rendszerek esetében (2014-től kezdődően);

2.5.4 annak a lehetőségnek a megvizsgálása, hogy az EU pénzügyi rendszerének felülvizsgálatával létrehozható-e egy egységes egyszerűsített rendszer, mely minden, vagy a legtöbb tengeri vonatkozású kérdést összefogja egy európai part menti és szigeti alap keretében;

2.5.5 az olyan, válságban lévő, azonban különleges biológiai, környezeti és építészeti értékekkel rendelkező területek pénzügyi támogatása, amelyek gazdasága erősen függ a tengerhez kötődő tevékenységektől;

2.5.6 a meglévő uniós jogi keretrendszer tengerpolitikai szempontból történő felülvizsgálata, a politikák integrációs potenciáljában a szűk keresztmetszetek és a hiányzó kapcsolatok problémájának kezelése, és a meglévő jogi keretrendszer jobb szabályozása;

2.5.7 olyan, kiemelkedő környezeti és kulturális értékekkel rendelkező területek felderítése és ad hoc pénzügyi eszközök segítségével való támogatása, amelyekre jellemző a part menti, kisipari jellegű halászat túlsúlya, amelyhez olykor kisüzemi gazdálkodás társul, és ahol a meglévő pénzügyi eszközök nem alkalmazhatók, mivel a területen működő kisvállalatok nem teljesítik az előírt gazdasági és méretbeli követelményeket;

2.5.8 pénzügyi eszközök bevezetése a part menti területek és a szigetek azon intézkedésekből adódó költségeinek enyhítésére, amelyek az Európai Unió általános érdekét szolgálják, különösen a kábítószer- és az emberkereskedelem, az illegális bevándorlás és a tengeri környezet szennyezése elleni küzdelem, valamint a kizárólagos gazdasági övezetek felügyelete vonatkozásában;

2.5.9 további nemzetközi együttműködés kialakítása és a nemzetközi jog végrehajtása az UNCLOS alapján;

2.6 A tengeri terület integrálása a szigetekkel, a hátszággal, a periférikus és a legkülső régiókkal

2.6.1 annak a feltérképezése a szigetek specifikus helyzetének kiemelésével, hogy a területrendezés és a parti övezetek integrált kezelése miképpen alkalmazható sikerrel az ágazati politikák integrációjának támogatására olyan területeken, melyek különböző hasznosításúak;

2.6.2 a szárazföldi INSPIRE Területi Információs Rendszerhez hasonló, erős földrajzi vonatkozású eszköz kidolgozása a tengeri ágazat számára;

2.6.3 sürgető szükség van egy Európai Parti Őrség Szolgálat felállítására, a különböző tengeri régiókkal együttműködve a sajátos igények meghatározására;

2.6.4 annak a meghatározása, hogy hogyan lehet az EU pénzügyi eszközeinek jobb felhasználásával (i) rövid távon azon tagállamokat vagy régiókat segíteni, amelyeket közvetlenül érint az egyre növekvő illegális bevándorlási hullám, (ii) hosszabb távon pedig a harmadik országokat segíteni egy olyan politikai és gazdasági fejlettségi szint elérésében, amely már visszatartja állampolgáraikat attól, hogy illegális úton az EU területére lépjenek. Ebben az összefüggésben **támogatja** az Európai Parlament költségvetési bizottságának egy olyan ügynökség felállítására vonatkozó javaslatát, amely kifejezetten az illegális migrációval, illetve harmadik országok állampolgárainak menedékkérésével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozna, és székhelye Máltán volna;

2.6.5 a nemzeti hatóságokon túlmenően a helyi és regionális önkormányzatok határozottabb támogatása az új bevándorlók problémáinak kezelésében – amint azok már területükre léptek;

2.6.6 a belföldi dimenzió, valamint a belső, a part menti és a tengeri területek, a belvizek és folyók közötti interakciók figyelembe vétele, ily módon láthatóvá téve a már meglévő különböző kapcsolódási pontokat;

2.6.7 a hajóbiztonságra vonatkozó legszigorúbb követelmények továbbfejlesztésének és megvalósításának biztosítása az európai vizeken annak érdekében, hogy elkerülhetőek legyenek a hajóbalesetek a nyílt tengeren, a part menti területeken és a kikötőkben;

2.6.8 programok és intézkedések kidolgozása kifejezetten a legkülső régiók és a szigetek vonatkozásában, tekintettel azok sajátos körülményeire és nehézségeire, különösen az olyan tevékenységterületeken mint

a. a halászati ipar megőrzése, a tartalékok fenntartható kezelése és felhasználása, halászflokkák felújítására és korszerűsítésére irányuló intézkedések elfogadása, valamint a kisléptékű és part menti halászatot célzó fellépések előmozdítása révén;

b. az idegenforgalmi gazdasági ág erősítése a tengeri turizmus alternatíváját jelentő színvonalas és fenntartható tevékenységek révén, amelyek segítenek úrrá lenni a szezonalitáson, többek között ilyen lehet a kulturális turizmus, a hajózási turizmus, a szociálturizmus vagy a falusi turizmus;

c. és a kapcsolódó környezeti nyomások kezelése és ellenőrzése környezeti kezelési tervek végrehajtása révén, a szigetek tengerparti környezetének és vizeik minőségének megőrzése, valamint a hulladékkezelés megoldása céljával;

d. valamint a kommunikációs és szállítási kapcsolatok javítása a szárazfölddel;

2.6.9 az Európa óceánjain és tengerein történő egyre több visszaélést megfékező rövid és középtávú stratégiák kidolgozása, nem utolsósorban az Európába irányuló illegális emberkereskedelem vonatkozásában;

2.6.10 a szigeti régiók eltérő külső fekvéséből adódó tényleges hátrányok elemzése, és a tengeri forgalomra vonatkozó politikai intézkedések meghatározása a kohézió elve alapján annak érdekében, hogy ezek a régiók jobban integrálódhassanak az európai térségbe;

2.6.11 gyakorlati tapasztalatok elősegítése a part menti területek integrált irányításával, amely lehetővé teszi a különböző igazgatási szintek közötti koordináció szervezeti struktúráinak és eljárásainak kiépítését és támogatását, valamint a part menti területekre vonatkozó döntéshozatalban való társadalmi részvétel kiépítését;

2.7 Lakossági tudatosság és tengeri örökség

2.7.1 arra vonatkozó javaslat elkészítése, hogy a közvélemény figyelmét szisztematikusan és folyamatosan ráirányítsák a tengerrel kapcsolatos ügyekre, ideértve a közös európai tengeri hagyományok, kultúra és identitás szempontjait is;

2.7.2 javaslat előterjesztése arra vonatkozóan, hogy a tengeri dimenzió miképpen integrálható a közelgő Kultúrák közötti párbeszéd európai évébe (2008);

2.7.3 a közfigyelem fokozottabb felkeltése céljából módszeres stratégia kidolgozása a modern tengerpolitika tárgyában annak érdekében, hogy az jobban beépüljön a közgondolkodásba, és annak biztosítása, hogy ez a stratégia eredményesen meg is valósuljon.

Kelt Brüsszelben, 2007. február 13-án.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Michel DELEBARRE